

טיפול העירייה בנושא השלכת פסולת בניין

כללי

1. בחודש יולי 2004, פנה המשרד לאיכות הסביבה לעיריית בת-ים בתלונה על כך, שהנוהל שהופץ על-ידו ונועד להסדיר את בעיית פינוי פסולת הבניין, הנוצרת במהלך בנייה חדשה, אינו מיושם בעיריית בת-ים, וזאת למרות שבעבר ניתנה הבטחה, כי הנוהל הופעל ומיושם. מבדיקת המשרד לאיכות הסביבה עולה, כי אגף ההנדסה ומחלקת התברואה שאמורים לאכוף את הנושא לא פעלו ליישם את הנוהל.
2. מנכ"ל העירייה פנה למבקר וביקש את בדיקתו בנושאים הבאים :
בדיקת הנוהל, האם ניתן ליישמו ומדוע הנוהל לא יושם עד כה.
3. לצורך בדיקת הנושא נפגש ה-ח"מ ושוחח עם : מהנדסת העירייה, מנהלת גף תכנון, מנהל מחלקת התברואה, מנהל המוקד העירוני, בעלי תפקידים במשרד לאיכות הסביבה והיחידה לאיכות הסביבה בעיריית בת-ים.
4. במהלך לימוד הנושא ושיחה עם בעלי התפקידים עלו מספר נושאים נוספים הכרוכים בנושא שאליהם התייחסה הביקורת במסגרת בדיקה זו :
- פינוי פסולת בניין של קבלני שיפוצים,
- פינוי עודפי חול/קרקע ממגרשים פרטיים.

ממצאי הבדיקה

5. אכיפת פינוי מוסדר של פסולת בניין

- 5.1 נוהל האכיפה לפינוי מוסדר של פסולת בניין לאתרים מורשים של השלכת פסולת בניין הוכן על-ידי המשרד לאיכות הסביבה בשיתוף מרכז השלטון המקומי, איגוד מהנדסי הערים והתאחדות הקבלנים הופץ למהנדסי הרשות באגוסט 2002.
- 5.2 מטרת הנוהל היתה להתוות כללי אכיפה לסילוק פסולת הבניין למקומות מוסדרים ומאושרים בארץ על-ידי המשרד לאיכות הסביבה, וזאת בהתבסס על חוק התכנון והבנייה בקשה להיתר ותנאיו, התש"ל - 1970.

טיפול העירייה בנושא פסולת בניין

5.3 יודגש, כי הנוהל מתייחס רק לביצוע בנייה או עבודות הנדסיות שבגינן נדרש לקבל מהעירייה (המועצה המקומית) היתר בנייה. כלומר, מדובר בעיקר בעבודות הנדסיות חדשות ולא בעבודות שיפוצים שמרביתן מבוצעות ללא היתר בנייה.

5.4 חוק התכנון והבנייה, באמצעות מתן היתר הבנייה והבקשה לקבלת טופס 4 (חיבור מים וחשמל), נתן בידי הרשות יכולת לקבוע הנחיות וכללים ולאכוף אותם על הקבלנים והיזמים הבונים או מבצעים עבודות הנדסיות, זאת במטרה למנוע השלכת פסולת בכל מקום שנוח לקבלנים הגורמים למפגעים סביבתיים חמורים, אלא, להשליכה רק במקומות מיוחדים המותרים לכך על-פי חוק.

5.5 במסגרת חוק התכנון והבנייה - בקשה להיתר תנאיו ואגרותיו, הוכנס תיקון בשנת 1998 והוגדר:

פסולת בניין - חומרים או שיירי חומרים המשמשים לבנייה או לשיפוצים בהם - בקשה לעבודות בנייה או שיפוצים או שנוצרו אגב עבודות כאמור או אגב עבודות הריסה, לרבות עודפי עפר וחציבה וחלקי הריסה של מבנים.

בתקנה 16 לתקנות העיריות הוכנסה פסקה חדשה (ג), כדלקמן:

"בהיתר הבנייה ייקבעו תנאים בדבר פינוייה כמתוכנן של פסולת הבניין אל אתר לסילוק או לטיפול בפסולת הבניין במהלך העבודה ומייד לאחר השלמתה, זולת אם הכמות של פסולת הבניין מזערית להערכת המהנדס או שקיימות לדעת הוועדה המקומית נסיבות מיוחדות המצדיקות פטור מחובת פינוי כאמור".

5.6 בתיאום עם איגוד מהנדסי הערים ועם התאחדות הקבלנים נקבע מפתח לחישוב משקל פסולת הבניין, וזאת על-פי סוג הבנייה ושטח הבנייה, או ההריסה, כדלקמן:

בנייה רגילה למגורים	לפחות 10 טון פסולת בניין -	ל- 100 מ"ר בנייה.
בנייה טרומית למגורים	לפחות 6 טון -"- -"	-"- -"- -"
בנייה ציבורית ומשרדים	לפחות 10 טון -"- -"	-"- -"- -"
מסחר ותעשייה	לפחות 6 טון -"- -"	-"- -"- -"
מרתפים	לפחות 3 טון -"- -"	-"- -"- -"
הריסת מבנה	לפחות 50 טון -"- -"	ל-100 מ"ר מבנה להריסה.

5.7 על-פי הנוהל, נדרש הקבלן/יזם מבקש היתר הבנייה לבצע מספר פעולות:

(1) להתקשר לצורכי פינוי פסולת לאתר מוסדר המאחסן ומטפל בפסולת בניין (וזאת על-פי רשימת האתרים המורשים של המשרד לאיכות הסביבה) ולהציג את האישור ביחידת רישוי הבנייה העוסקת בהוצאת היתר הבנייה.

(2) למלא ולהגיש טופס הצהרה על כמות פסולת הבניין הצפויה להיות באתר הבנייה. טופס ההצהרה צריך להיות חתום ומאושר על-ידי מהנדס/אדריכל. (תחשיב כמות פסולת הבניין ייעשה על-פי הפרמטרים המפורטים בסעיף 5.6).

טיפול העירייה בנושא פסולת בניין

- (3) על-פי הנוהל, בהיתר הבנייה ייכללו תנאי פינוי פסולת הבנייה לאתר שפיכת פסולת בניין מורשה, במסגרת תנאי ההיתר.
- (4) רישוי הבנייה יוודא, כי כמות פסולת הבניין הכלולה בהצהרת הקבלן מתאימה לאומדן חישוב כמות פסולת הבניין, כמפורט בסעיף 5.6.
- 5.8 בעל ההיתר יידרש להמציא ולהציג במהלך הבנייה ובסופה אישורים על הטמנת פסולת הבנייה לאתר השפיכה שאיתו חתם על הסכם.
- 5.9 בסוף הבנייה ולקראת מתן טופס 4, ייבדקו אישורי השלכת הפסולת הכוללת שהובאה ונטמנה באתר השפיכה בהשוואה לכמות שניתנה בהצהרה על-ידי בעל ההיתר.
- 5.10 רק לאחר שנבדק ונמצא על-ידי העירייה, כי אכן הקבלן עמד בהתחייבויותיו ואתר הבנייה נקי מפסולת, ופסולת זו נטמנה באתר השפיכה המיועד ובכמות שהצהיר והתחייב לה הקבלן, יינתן לקבלן טופס 4 - טופס אכלוס הבניין.
- 5.11 בעקבות הנוהל שנשלח למהנדסת העירייה באוגוסט 2002, נערכו ישיבות בעירייה באגף ההנדסה ביחד עם מהנדסת העירייה, מנהל אגף חזות העיר, מנהלת גף התכנון ומנהל מחלקת התברואה ונקבעו נוהלים כיצד לפעול ולאכוף את הנחיות הנוהל. ההנחיות הוכנו והוצאו על-ידי גף התכנון והן כללו הנחיות לקבלנים/מהנדסים מבקשי היתר הבנייה: מילוי טופס הצהרה על אומדן חישוב משקל פסולת הבניין, טופס התקשרות עם אתר סילוק פסולת מורשה. בהנחיות מוזהרים הקבלנים, כי לא יינתן להם טופס 4 לבניין נשוא ההיתר, כל עוד לא יינתן אישור ממחלקת התברואה על הגשת האישורים המבוקשים.
- 5.12 לציין, כי מחלקת התברואה הינה אחת מ-"התחנות המקצועיות" אליהן מופנית הבקשה להיתר הבנייה לצורכי בדיקת התכנון לפינוי האשפה בבניין המתוכנן ודרכי הגישה לפינוי האשפה, ונושאים אלו ואופן ביצועם ייבדקו פעם נוספת בעת הגשת הבקשה לקבלת טופס 4. לפיכך, בשלב זה צריך היה מנהל מחלקת התברואה לבדוק, כי אכן ביצע הקבלן את הנדרש ממנו ופינה את כל פסולת הבניין לאתר הטמנת אשפה מורשה ובכמות הפסולת המוערכת לפינוי. מנהל מחלקת התברואה חתם על בקשתו לקבלת טופס 4 תוך התעלמות מהסיכומים ומהחובה לבדוק את אישורי פינוי הפסולת.
- 5.13 גף התכנון, בעת שקיבל את אישורי מחלקת התברואה למתן טופס 4 האמין, כי נושא פינוי הפסולת נבדק ומאושר אף הוא. אף אחד באגף ההנדסה וגף התכנון לא טרח לבדוק ולוודא עם מנהל מחלקת התברואה, כי הוא בודק ומבקר את תהליך פינוי פסולת הבניין.
- 5.14 עוד נמצא, כי בהיתר הבנייה שאותו מוציאים בגף תכנון לקבלנים, לא הוכנסו התנאים המתבקשים בנושא פינוי הפסולת, כנדרש בנוהל.

טיפול העירייה בנושא פסולת בניין

5.15 כמו-כן נמצא, כי במהלך תקופת הבנייה, מפקחי הבנייה, המבצעים פיקוח וביקורות על ביצוע הבנייה, על-פי התוכניות המאושרות, לא בדקו כלל את נושא פינוי פסולת הבניין.

5.16 בשיחה שקיימה הביקורת עם מנהל היחידה לאיכות הסביבה בחטיבת שפי"ע הסתבר, כי הנ"ל לא מצוי בנוהל שהוכן על-ידי המשרד לאיכות הסביבה ולכן גם לא פיקח ובדק את אופן יישומו. יתר על כן, בכל התכתובות שמקיים המשרד לאיכות הסביבה עם העירייה הוא אינו מכותב כלל ואינו מיודע בליקויים שנתגלו. מהמשרד לאיכות הסביבה - אגף פסולת מוצקה, הבטיחו, כי מעתה ואילך, כל תכתובת עם העירייה תועבר גם לידיעתו ועדכוננו של מנהל היחידה לאיכות הסביבה בעיריית בת-ים.

6. פינוי פסולת בניין מעבודות שיפוצים

6.1 כאמור, הנוהל לפינוי פסולת בניין או כל פסולת אחרת לאתרי שפיכה מורשים, עוסק בבנייה חדשה או בנייה או עבודות הנדסיות המצריכות הוצאת היתר בנייה לפני תחילת הבנייה והוצאת טופס 4 בתום הבנייה.

אין הנוהל מתייחס או נותן כלים להתמודד באמצעות חוק התכנון והבנייה בבעיה שלכאורה הינה קטנה מבחינת כמות הפסולת הנוצרת, אולם רחבת היקף ונוגעת לנושא פינוי פסולת בניין הנוצרת כתוצאה משיפוצים שמבצעים דיירי בתים.

6.2 כתוצאה מביצוע השיפוצים, נוהגים בעלי הדירות או המשפצים להוציא את פסולת הבניין הנוצרת מהשיפוצים אל הרחוב הסמוך לדירתם או לתוך עגלה שאותה מפנים לאתר שפיכה באזור. לרוב מפונה הפסולת בשקים שלעיתים מושלכים לתוך פחי אשפה ולעיתים על המדרכה או ברחוב הסמוך לביתם, ומשאיות המנוף של מחלקת התברואה נאלצות לפנותם.

6.3 מבדיקת הנושא עם מנהל מחלקת התברואה, מנהל חטיבת התפעול ומנהל המוקד מסתבר, כי בעיית פינוי שקי פסולת הבניין היא בעיה חריפה מאחר שאין בעיר מגרש עירוני כלשהו שאליו אזרחי העיר או המשפצים יוכלו להביא ולפנות שקי פסולת אלו ובתמורה לאגרת תשלום כלשהי.

6.4 בניגוד להוצאת פסולת או גזם שבה מתאפשר לתושבי העיר להוציאם בימי פינוי שאותם הגדירה העירייה, הוצאת פסולת בניין אסורה בתכלית האיסור ובעל הדירה או הקבלן המשפץ צריך לפנותה בכוחות עצמו.

6.5 אכיפת העירייה בנושא השלכת פסולת הבניין נעשית על-פי חוקי העזר העירוניים. חוק העזר העירוני הרלוונטי לנושא זה הינו חוק העזר לשמירת הסדר והניקיון התשמ"ד - 1984.

טיפול העירייה בנושא פסולת בניין

במקרה של גילוי שקי פסולת בניין על המדרכה הציבורית, הן על-ידי מפקחי מחלקת הפיקוח העירונית או על-ידי מנהלי העבודה האזוריים של מחלקת התברואה, מאתרים הפקחים את הדירה שבה מבוצעים השיפוצים ומגישים לבעל הדירה התראה על השלכת הפסולת ומחייבים אותו לסלק את הפסולת תוך מספר שעות ובאם הפסולת אינה מסולקת, מוגש נגדו דוח בגין השלכת פסולת לרשות הרבים.

6.6 מבדיקת אופן אכיפת הנושא עולה, כי הפקחים במחלקת הפיקוח העירונית, נוהגים להגיש מדי חודש כ- 15 - 20 דוחות על השלכת פסולת בניין.

7. פינוי עודפי חול/קרקע ממגרשי בנייה

7.1 תקנות התכנון והבנייה המגדירות את פסולת הבניין מציינות, כי עודפי עפר וחציבה הינם בין החומרים המוגדרים כפסולת בניין, קרי, עודפי החול/הקרקע הנחפרת לצורכי יציקת היסודות או בניית מרתפי החנייה מוגדרים אף הם כפסולת בניין. סוגיית פינוי עודפי החול הועלתה על-ידי הביקורת כתוצאה מהעובדה, שבעת בדיקת הנושא הנדון הסתבר, כי אין הנחיות עירוניות בנושא פינוי עודפי החול והכוונה לחול נקי ולא לפסולת שאותה יש להעביר ולטמון באתרי שפיכה מותאמים לכך.

7.2 כזכור, מכרה העירייה לפני מספר שנים קרקע בדרום העיר שהיתה מיועדת לבניית מלון (מגרש טופ בן). היזם/קבלן לא התחיל בבנייה עד היום, אלא חפר והוציא כמויות חול וקרקע גדולות וסחר בהן, וזאת בניגוד לפקודת המכרות 1925 המסדירה את דבר כריית המכרות ולפיה חל איסור על קבלן פרטי לסחור בחול, אלא על-פי רישיון הניתן לכך.

7.3 יתר כל כן, בדרום העיר נגנבו בעבר על-פי הערכת אגף ההנדסה מאות אלפי קוב של חול, ולפיכך ראוי, כי עודפי קרקע טובה הנחפרת באתרי בנייה בעיר ישמשו להשלמת חוסרי קרקע אלו. ראוי לציין, כי מרבית הקרקעות באזור זה הינן קרקעות בבעלויות פרטיות.

7.4 בבדיקת הנושא עם היועצים המשפטיים, מהנדסת העירייה ומנהלת גף התכנון הסתבר, כי הנושא ראוי לבדיקה וחוות דעת משפטית כיצד לנהוג בו, ולפיכך פנה המבקר לקבלת חוות דעת מהיועץ המשפטי.

7.5 חוות הדעת התייחסה לגבי השימוש בעודפי הקרקע של הקבלנים הפרטיים הבונים בעיר, והיא מצורפת כנספח א' למסמך זה.

7.6 לדברי מהנדסת העירייה עולה, כי בשיחה שקיימה עם קבלנים פרטיים הבונים בעיר, הובהר לה, כי הם מוכרים את עודפי הקרקע לקבלני המשנה החופרים עבורם את קידוחי הקלונסאות או מרתפי החנייה ובכך מממנים חלק מעלות עבודות אלו, וברור, כי תהיה להם התנגדות להעביר קרקע זו לשימוש העירייה.

טיפול העירייה בנושא פסולת בניין

7.7 מתוך חוות דעתו של היועץ המשפטי של העירייה ומשיחה עם מהנדסת העירייה, עולות המסקנות הבאות:

- (1) קבלנים פרטיים הבונים בעיר רשאים להשתמש בקרקע/חול הנחפר ליסודות הבניין, שאותו הם בונים לשימושם הם בבניית המבנה או לשימושם במגרשים אחרים שבבעלותם ברחבי העיר.
- (2) חל איסור על קבלנים לסחור בחול או בעודפי חול/קרקע, אלא אם קיבל הקבלן אישור כרייה כחוק.
- (3) העירייה יכולה לקבוע ולכלול תנאים בהיתר לשימוש בעודפי הקרקע שלקבלן אין צורך בהם, וזאת כשמדובר בבניינים רבי קומות שבהם נחפרים מרתפי חנייה ולפיכך קיימים עודפי חול/קרקע.
- (4) אין העירייה מורשית לפנות עודפי חול/עפר למגרשים פרטיים שאינם בבעלותה.
- (5) על העירייה להכין רשימה של מגרשים, מקומות שבבעלותה שבהם היא מעוניינת לקבל ולשפוך את עודפי הקרקע.
- (6) באותם המקרים שהעירייה תבקש לעשות שימוש בעודפי הקרקע, יהיה צורך לשלוח נציג מטעמה כדי לבדוק ולפקח שהחומר הנחפר הינו חול/קרקע טובה בטרם ייעשה בה שימוש, ולא פסולת שצריך לפנותה לאתרי שפיכה המוגדרים של המשרד לאיכות הסביבה.

8. סיכום ומסקנות

- 8.1 הנוהל שהוכן על-ידי המשרד לאיכות הסביבה ומרכז השלטון המקומי, באוגוסט 2002 לאכיפת פינוי מוסדר של פסולת בניין הינו נוהל ברור וניתן ליישום. מגבלתו בכך שהוא עוסק ונותן פתרון בפינוי פסולת בניין מאתרי בנייה חדשה או ביצוע עבודות הנדסיות המחייבות בהוצאת היתר בנייה וקבלת טופס 4.
- 8.2 הנוהל נותן לעירייה שתי נקודות "ממשק" לבקרה ופיקוח טובות מאד: מתן היתר בנייה והוצאת טופס 4. מתן היתרים/אישורים אלו מאפשר לה לקיים ביקורת טובה ופיקוח על קיום הוראות הנוהל, זאת במידה שהגורמים המוסמכים לכך בעירייה בגף תכנון - רישוי הבנייה ומחלקת התברואה יעשו את מלאכתם נאמנה.
- 8.3 הוראות הנוהל לא קויימו בעירייה, למרות שהעירייה קיבלה אותו כלשונו. הגורמים בעירייה שהיו אמורים לטפל בנושא ולאוכפו (מהנדסת העירייה, גף תכנון, אגף חזות העיר, מחלקת התברואה), לא פעלו לוודא ולבדוק, כי הוא אכן מיושם, וזאת לאחר ההנחיות וטופסי הדיווח שהוכנו לכך.

טיפול העירייה בנושא פסולת בניין

8.4 יש לקבוע, שהגורם העירוני שצריך להיות מופקד על כל תהליך הגדרת התנאים בהיתר הבנייה, קבלת כל האישורים המתאימים ובדיקתה, כי אכן בוצעו כל הוראות העירייה הינו הגורם ההנדסי המופקד על הוצאת היתר הבנייה ומתן אישור טופס 4, זאת מאחר שהחוק שבאמצעותו אוכפים נוהל זה הינו חוק התכנון והבנייה והגורם המופקד על אכיפת חוק זה בעירייה הינו מהנדסת העירייה ומנהלת גף תכנון.

8.5 נושא פינוי עודפי קרקע/חול מאתרי בנייה הינו נושא בעייתי הן בשל רצונה של העירייה להשלים את חוסרי הקרקע בדרום העיר, הן בגלל החוק האוסר מסחר בקרקע אותה חופרים בעיר, ומנגד, האיסור על שפיכת קרקע זו על מגרשים שאינם בבעלות העירייה, ולפיכך ראוי, כי העירייה תקבע את עמדתה הברורה בנושא.

8.6 הטיפול בהשלכת פסולת בניין מצידם של קבלני שיפוצים או דיירים המבצעים שיפוצים בבתיים ברחבי העיר ימשיך להיות באחריותה של מחלקת הפיקוח העירונית, וזאת באמצעות אכיפת חוק העזר העירוני בנושא שמירת הסדר והניקיון התשמ"ד - 1984. על מחלקת הפיקוח יהיה להגביר את הפיקוח, ההתראה והאכיפה בנושא ולפעול כנגד משליכי פסולת זו ברשות הרבים. במקביל לכך, יש לבחון באופן מוסדר הקצאת שטח/מקום שאליו יוכלו תושבי העיר להוביל שקי פסולת בניין בתמורה לתשלום אגרה, תשלום שאותו תקבע העירייה.

9. הביקורת ממליצה :

א. במסגרת הכנת נוהלי העירייה החדשים יש להכין נוהל עירוני בנושא טיפול בפסולת בניין ושימוש בעודפי קרקע בבנייה. הנוהל יוכן באחריות חטיבת תכנון וארגון.

ב. מ"מ מנהל היחידה לאיכות הסביבה יפנה לכל גורמי המשרד לאיכות הסביבה במחוז ת"א ויבקש מהם, כי כל נוהל או תכתובת שמוציא המשרד לאיכות הסביבה במחוז ת"א והנוגע לעיריית בת-ים יועבר גם לידיעתו.

ג. בהיתר הבנייה שאותו מוציאה הוועדה המקומית לתכנון ובנייה יש לכלול באופן ברור גם את התנאים הקשורים לפינוי פסולת הבנייה. כמו-כן, לדרוש ולקבל את דוח הקרקע שמבצע הקבלן בכדי שיהיה מידע לגבי סוגי הקרקע במגרש שבו נבנה הבית.

ד. בעת הגשת הבקשה להיתר בנייה לגף תכנון - רישוי בנייה, יצרף מגיש הבקשה הצהרת מהנדס על כמות פסולת הבניין הצפויה באתר, וזאת על בסיס תחשיב כמויות הפסולת שהכין המשרד לאיכות הסביבה וכן יציג אישור התקשרות עם אתר מורשה על-ידי המשרד לאיכות הסביבה לשפיכת פסולת הבנייה.

טיפול העירייה בנושא פסולת בניין

- ה. בעת הבקשה לקבלת טופס 4, יציג הקבלן במחלקת התברואה וגם ברישוי הבנייה את אישוריו לשפיכת פסולת הבניין באתר השפיכה איתו היה לקבלן הסכם התקשרות. יש לוודא, כי כמויות השפיכה תואמות (פחות או יותר) את כמויות הפסולת עליהן הצהיר הקבלן בעת קבלת היתר הבנייה. במידה שקיים פער גדול בכמויות אלו, יש לקיים בירור ולקבל את הסבריו של הקבלן.
- ו. מחלקת הפיקוח העירונית תקיים פיקוח הדוק ותגיש דוחות כנגד דיירים/קבלנים המבצעים שיפוצים ומוציאים שקי פסולת בניין לרחוב/למדרכה בניגוד לחוק.
- ז. העירייה תבדוק הקצאת מקום אליו יוכלו תושבי העיר, קבלנים משפצים להביא שקי פסולת בניין. העירייה תקבע אגרת תשלום עבור שקי פסולת אלו. (בכדי לממן את עלות הפינויים לאתר שפיכה מורשה).
- ח. מהנדסת העירייה תכין רשימה של מקומות/מגרשים עירוניים, שבהם קיים חוסר בקרקע וניתן להביא אליהם ולשפוך עודפי קרקע/חול מהמגרשים שבהם מתבצעת בנייה בעיר.
- ט. בעת בניית בניינים שבהם נחפרים מרתפי חנייה, ייקבעו תנאים בהיתר הבנייה באופן ברור לאן יפנו עודפי הקרקע/החול. הקבלן יורשה לפנות עודפי חול אלו למגרשים אחרים שבבעלותו ברחבי העיר.
- י. במהלך סיורי ביקורת הבנייה שמבצעים פקחי הבנייה במהלך הבנייה, ייבדק גם נושא שפיכת פסולת הבניין לאתרי השפיכה אליהם הצהיר והתחייב הקבלן וכן ייבדק נושא פינוי עודפי הקרקע/החול על-פי תנאי ההיתר.
- יא. באותם המקרים שהקבלנים הבונים יבקשו להעביר עודפי קרקע/חול לשימוש העירייה, תשלח מהנדסת העירייה נציג מטעמה כדי לבדוק שסוג הקרקע הוא טוב ונקי מכל פסולת אחרת. במקרים שנחפרת קרקע הטובה לגינון, ישלח מנהל מחלקת הגינון לבדוק אם קרקע זו יכולה לשמש אותו לצורכי הגינון בעיר.
- יב. במגרשים שבבעלות העירייה המוצאים למכירה באמצעות מכרז, ייקבע באופן מפורש בחוזה המכירה, כי על הקבלן יחול איסור להוציא את הקרקע ולסחור בה וכי עודפי הקרקע ישמשו את צורכי העירייה.